KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Název školy: Základní škola a mateřská škola Blatnice pod Svatým Antonínkem, okres Hodonín, příspěvková organizace

Sídlo školy: 696 71 Blatnice pod Svatým Antonínkem 650

IČ: 70943133

Tel.: 518 331 240

E-mail: skolablatnice@skolablatnice.cz

Školní metodik prevence: Mgr. Jana Tomečková

Ředitelka školy: Mgr. Ladislava Nosková

Úvod

V oblasti primární prevence rizikového chování u žáků se naše škola zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, které směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování žáků:

- ✓ agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie,
- ✓ nekázeň, překračování školních pravidel, záškoláctví,
- ✓ závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling,
- ✓ rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů,
- ✓ spektrum poruch příjmu potravy,
- ✓ negativní působení sekt,
- ✓ sexuální rizikové chování,
- ✓ poruchy příjmu potravy,
- ✓ týrání a zneužívání dětí

I. Řešení šikany mezi žáky

Šikanování je nebezpečná forma násilí, která ohrožuje základní výchovné a vzdělávací cíle školy a nezřídka zasahuje v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví obětí.
Základním cílem školy je **pocit bezpečí** žáků, dobré sociální prostředí tříd a školy a produktivní výkony žáků**,** kteří se vzájemně respektují a spolupracují mezi sebou a učiteli.

Šikanování je dlouhodobé chování, jehož záměrem je někomu ublížit, ohrozit ho nebo zastrašovat. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických (bití, vydírání, loupeže, poškozování věcí, sexuální obtěžování) a psychických útocích (slovní útoky, pomluvy, vyhrožování, ponižování) jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků. Projevuje se i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků skupinou spolužáků. Za elektronickou formu šikany - tzv. ICT kyberšikanu - se považují útoky pomocí e-mailů, SMS zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internet apod.

Ředitelka školy preventivně zajistí vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků, vzdělávání školního metodika prevence, dohled nad žáky v době vyučování. Ve školním řádu jsou stanovena pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení.

Odhalování šikany

Na prevenci a odhalování šikany se podílejí všichni pracovníci školy, nejen třídní učitelé. Všímají si změn v chování žáků. Pokud rodiče informují školu o podezření na šikanování, ředitelka školy zahájí odborné vyšetření záležitosti.

Řešení počáteční šikany

V případě upozornění na projevy šikany, bude zahájeno jednání s těmi, kteří na šikanovaní upozornili i s oběťmi šikany. Budou nalezeni vhodní svědci. Třídní učitel, školní metodik prevence, ředitelka školy provedou individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů). Obětem je zajištěna ochrana dle situace. Posledním krokem je rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi. Škola tyto situace zvládá řešit vlastními silami. Ze všech jednání musí být vyhotoven zápis s podpisy zúčastněných.

Vyšetřování počáteční šikany

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s obětí (oběťmi).
2. Nalezení vhodných svědků.
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli konfrontace obětí a agresorů).
4. Zajištění ochrany obětem.
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.
6. Ze všech jednání musí být vyhotoven zápis s podpisy zúčastněných.
7. Pro potrestání agresora využití výchovných opatření

Řešení pokročilé šikany (opakované přestupky, trestné činy, skupinové násilí)

Je zajištěna co nejrychleji ochrana oběti. Okamžitě se pracuje na překonání šoku pedagogického pracovníka, který byl bezprostředně přítomen odhalení tohoto druhu šikany. Pedagogičtí pracovníci se domluví na spolupráci a postupu vyšetřování. Je zabráněno domluvě agresorů na křivé výpovědi. Pokračuje se v pomoci a podpoře oběti. Dle závažnosti případu (formu brutality či kriminálního jednání, naplnění skutkové podstaty přestupku nebo trestného činu) je kontaktována pedagogicko-psychlogická poradna, orgán sociálně právní ochrany dítěte, Policie ČR, příp. klinický psycholog. Ze všech jednání musí být vyhotoven zápis s podpisy zúčastněných.

Pokročilá šikana

1. Bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů.
4. Pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení policii.
6. Vlastní vyšetřování.
7. Ze všech jednání musí být vyhotoven zápis s podpisy zúčastněných.
8. Pro potrestání agresora využití výchovných opatření

Jednání s rodiči agresora

1. Přítomnost více zástupců školy (např. ředitelka školy, třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence, školní psycholog, ...).
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Jednání vést tak, abychom rodiče proti sobě nepopudili.
4. Snaha dospět ke vzájemné spolupráci při řešení.
5. Z jednání vyhotovení zápisu s podpisy zúčastněných.

Jednání s rodiči šikanovaného

1. Ubezpečit o snaze dítě ochránit.
2. Upozornit, že se jedná o dlouhodobý proces. Z jednání vyhotovení zápisu s podpisy zúčastněných.
3. Při pokročilých, brutálních a kriminálních šikanách spolupráce zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou, orgánem sociálně právní ochrany dítěte a Policií ČR.

Výchovná opatření

Třídní učitel, školní metodik prevence a výchovný poradce dále pracují s agresorem, je mu zprostředkována péče pedagogicko-psychologické poradny příp. klinického psychologa, psychoterapeuta či psychiatra.

Odstupňovaná výchovná opatření a tresty pro agresory dle závažnosti:
- Napomenutí třídního učitele,
- Důtka třídního učitele,
- Důtka ředitele školy / snížená známka z chování,

V mimořádných případech ředitelka školy:
a) podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou agresora
b) doporučí rodičům agresora dobrovolné umístění dítěte do místně příslušného diagnostického ústavu.

II. Řešení nekázně, překračování školních pravidel, záškoláctví

Je podrobně zpracováno ve školním řádu školy.

III. Řešení závislostního chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling

V prostorách školy je všem osobám zakázáno užívat návykové látky: alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobilé ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací a rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.
Používání omamných a psychotropních látek (OPL) osobami mladšími 18 let je v ČR považováno za nebezpečné chování. Každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc orgánů sociálně – právní ochrany dětí.
Pokud se škola o takovém chování dozví:

- ohlásí metodik prevence nebo ředitel školy tuto skutečnost zákonnému zástupci žáka
- dále je škola povinna oznámit orgánu sociálně – právní ochrany dětí skutečnosti, že žák požívá návykové látky
- v případě distribuce OPL, což je v ČR dle §187 trestního zákona a šíření OPL dle §188 trestního zákona zakázána a takové jednání je trestním činem nebo proviněním, je škola povinna překazit takový čin a oznámit věc Policii ČR.

Škola vytváří tyto podmínky:

- předchází výskytu případů užívání návykových látek v prostorách školy v době vyučování, včetně školních i mimoškolních činností
- zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků v prostorách školy v době vyučování, včetně školních akcí
- vymezí zákaz užívání návykových látek ve škole a jejich nošení do školy
- poskytuje informace nutné k zajištění jejich ochrany před tímto jevem
- poskytuje informace o návykových látkách formou, která je přiměřená jejich věku
- působí na žáky v oblasti primární prevence užívání návykových látek
- do všech poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví zakotví informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání při všech akcích pořádaných školou
- poskytuje informace o pomáhajících institucích a možnostech řešení situace
- spolupracuje s Policií ČR, orgány sociálně – právní ochrany dětí a školskými poradenskými zařízeními v případě potřeby
- plní ohlašovací povinnosti směrem k orgánům činným trestním řízení

Postup školy při porušení zákazu kouření ve vnitřních i vnějších prostorách školy:

1. Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit další konzumaci.
2. Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit.
3. Pedagogický pracovník o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (odkud a od koho). Záznam založí školní metodik prevence do své agendy.
4. Třídní učitel informuje zákonného zástupce o porušení zákazu kouření.
5. Při opakování vyrozumí škola orgán sociálně – právní ochrany obce s rozšířenou působností.
6. Z konzumace tabákových výrobků ve škole jsou vyvozeny sankce stanovené školním řádem.

Základní škola a mateřská škola Blatnice pod Svatým Antonínkem

Postup školy při zjištění porušení zákazu konzumace alkoholu u osob mladších 18ti let při akcích pořádaných školou nebo v prostorách školy:

1. Při přistižení žáka je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Alkohol je třeba odebrat a zajistit.
3. Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, že je ohrožen na zdraví a životě volá lékařskou službu první pomoci.
5. Jestliže nebezpečí nehrozí, sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (odkud a od koho).
6. V případě, že žák není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl.
7. V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Může vyžádat pomoc.
8. Zákonnému zástupci škola oznámí konzumaci dítětem, i když je schopno výuky. Při opakování, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně – právní ochrany dítěte.
9. Škola v zájmu dítěte a jeho zástupce může informovat o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
10. Z konzumace alkoholu ve škole jsou vyvozeny sankce stanovené školním řádem.

V případě, že je alkohol nalezen v prostorách školy, tak se:

a) nepodrobuje žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
b) tato skutečnost oznámení vedení školy
c) uloží u vedení školy pro případ důkazu
d) provede stručný záznam třídním učitelem a metodikem prevence, poté je uložen u metodika prevence, ředitele školy.

V případě, že je alkohol nalezen u žáka, tak se:

a) nepodrobuje žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
b) tato skutečnost oznámení vedení školy
c) uloží u vedení školy
d) provede záznam s vyjádřením žáka školy (datum, místo, čas, jméno žáka a podpis žáka), v případě, že odmítne, uvede pracovník školy tuto skutečnost do zápisu, záznamu se účastní minimálně dva pedagogové, záznam je založen do agendy
e) vyrozumí zákonný zástupce, v případě opakování – oznámí na sociálně – právní odbor
f) předat tekutinu přivolanému lékaři v případě, že alkohol obsahuje i jiné příměsi.

Postup školy při zjištění zakázané výroby, distribuce, přechovávání, šíření i propagace, konzumace omamných a psychotropních látek, bez ohledu na věk a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo:

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování nebo v rámci akcí školou pořádaných je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Návykovou látku odebrat a zajistit ji, aby nedošlo k další konzumaci.
3. Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, že nebezpečí pod vlivem OPL ohrožuje žáku život, zajistí škola nezbytnou pomoc přivoláním lékařské první pomoci – linka 155 nebo 112.

5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, zajistí pedagog vyjádření žáka (písemný protokol). Vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně – právní ochrany a vyčká jeho pokynů a vyžádá si pomoc.
8. Zákonnému zástupci škola oznámí skutečnost, že žák konzumoval OPL i v případě, že je žák schopen výuky.
9. Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně – právní ochrany dítěte.
10. V případě zájmu zákonného zástupce, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
11. Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Je třeba rozlišit uživatele nebo distributora. Konzument je nebezpečný jenom sám sobě a distributor všem. Distribuce je trestním činem, konzumace porušením školního řádu.
12. Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.
13. V případě podezření na intoxikaci ještě před vstupem do školy, postupuje pedagogický pracovník jako v bodu 3.
14. Jestliže má pracovník školy podezření, že došlo k distribuci OPL ve škole, oznámí tuto skutečnost Policii ČR.

V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, je postupováno takto:

1. Látka se nepodrobuje žádnému testu.
2. O nálezu je ihned uvědomeno vedení školy.
3. Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezu. Obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy a svým podpisem a uchovají ji do školního trezoru.
4. O nálezu vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

Při nálezu u některého žáka se postupuje takto:

1. Zabavená látka se nepodrobuje žádnému testu na složení.
2. Ihned informovat vedení školy.
3. O nálezu sepsat stručný záznam: datum, místo a čas nálezu, jméno žáka. Zápis žák podepíše. V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo její zástupkyně.
4. O nálezu se vyrozumí Policie ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.
5. V případě, že se látka našla u žáka, který se jí intoxikoval, předá se zajištěná látka přivolanému lékaři. Usnadní to léčbu.

V případě podezření, že některý žák má u sebe nějakou OPL, postupuje se takto:

1. Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku – řešení spadá do kompetence Policie ČR. Vyrozumět Policii ČR, zkonzultovat postup a informovat zákonného zástupce.
2. Žáka izolovat a do příjezdu Policie ho mít pod dohledem. Nesmí se v žádném případě

provádět osobní prohlídka, ani prohlídka jeho věcí.

Postup školy při zjištění zneužívání návykových látek nebo jejich přechovávání
Je-li žák pod vlivem drog a jeho život je jednoznačně ohrožen:

1. Zavolat záchrannou službu a nechat žáka odvést do nemocnice.
2. Informovat okamžitě rodiče o dané situaci.
3. Přivolat rodiče do školy a dohodnout se na dalším postupu.
4. Doporučit rodičům, aby vyhledali odborníka a informovali se o léčbě.
5. Vysvětlit rodičům nutnost léčby, důležitá je motivace k léčbě.

Je- li žák pod vlivem drog a jeho život není jednoznačně ohrožen:

1. Předběžně zjistit o jakou drogu se jedná a jak dlouho ji žák užívá.
2. Ihned přivolat rodiče do školy a informovat je o situaci.
3. Není–li psychický či fyzický stav žáka dobrý, doporučí škola návštěvu lékaře.
4. Doporučit rodičům, aby vyhledali odborníka a informovali se o problematice drogové závislosti.
5. Vysvětlit rodičům nutnost léčby žáka, důležitá je motivace k léčbě.

Postup při objevení dealera ve škole:

1. Ihned informovat o dané situaci Policii ČR.
2. Ve spolupráci s Policií ČR podniknout další nezbytné kroky.

Postup při podezření na zneužívání návykových látek:

1. Přivolat rodiče do školy.
2. Šetrně osvětlit rodičům podezření.
3. Doporučit rodičům návštěvu odborníka.
4. Dohodnout se na dalším výchovném postupu.

(Zpracováno dle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže(**Dokument MŠMT č. j. 21291/2010-28)** a Metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (**Dokument . j. MSMT- 22294/2013-1**))